

Р Е Ц Е Н З И Я

от проф. д. ю . н. Димитър Радев Радев- преподавател по Теория на държавата и правото в Юридическия факултет на УНСС- София

за труда на Михаил Матеев Матеев „Теоретични и исторически аспекти на мировото правораздаване. Българският и световните модели на мировия съд“ – докторант на самостоятелна подготовка в професионалното направление 3.6. Право (Теория на държавата и правото. Политически и правни учения) за присъждането на образователната и научна степен „доктор“

Със заповед № 38-166/ 21.03.2019г. на Ректора на Софийския Университет „Св. Климент Охридски“ съм определен за член на научното жури относно защита на докторантура за присъждане на образователната и научна степен Доктор“ на Михаил Матеев Матеев. С решение на научното жури съм определен да изготвя рецензия за представения за обсъждане труд от Михаил Матеев „Теоретични и исторически аспекти на мировото правораздаване. Българският и световните модели на мировия съд“.

Представеният дисертационен труд е в обем от 352 страници и включва увод, пет глави, заключение и библиография. Към дисертационния труд са включени пет приложения, които съставляват документалната част от труда.

В първа глава дисертантът прави характеристика на мировото правораздаване от гледна точка на неговите основни качества. Затова и тази глава е озаглавена „Мировият съд и мировото правораздаване. Същност и специфични особености“. На първо място, дисертантът недвусмислено подчертава, че мировият съд е орган на съдебната власт на държавата, независимо от това дали тази съдебна власт е отделена от останалите две власти в държавата.

В този смисъл мировият съдия е длъжностно лице, което изпълнява държавна функция, в случая това е правораздавателна функция с някои нейни особености. Г-н Матеев е посочил мястото на мировия съд в йерархията на съдебните органи, като е посочил, че този орган е на най-ниското ниво на съдебната система. Според автора, този съд представлява един местен, т.е. локален съд, който следва в максимална степен да е достъпен до спорещите страни.

Следователно, този съд има за предназначение да бъде близо до спорещите страни, да улесни решаването на техния спор и поради тази причина като белег на мировия съд се сочи местния му характер. Затова и съдебните райони на мировите съдилища са възможно най-малки по територия.

На следващо място, дисертантът подчертава независимата юридическа власт, която този съд упражнява. Дисертантът е употребил понятието „юридическа власт“, но, според мен, по-удачното понятие е юрисдикционна власт или правораздавателна власт. Мировият съд е независим както от останалите власти, така и от горните съдилища, които нямат правомощието да се намесват в непосредствената му правораздавателна дейност. Така се гарантира независимостта на този съд, а това е гаранция за справедливо, обективно и независимо правораздаване.

Отличителното за този вид съдилища е това, че съдиите в тях не притежават качеството на несменяемост. По това те се отличават от традиционните съдилища и традиционното демократично правораздаване. Авторът сочи, че мировият съдия черпи своята легитимност от доверието на избирателите си. Следователно неговата власт е вид упълномощаване от страна на местното население и се разпростира върху решаване на спорове на територията на съответния регион, който се включва в юрисдикцията на този мирови съд.

Друга характеристика на мировия съд, която докторантът сочи, е задължението на съда да следва формалния процесуален ред, определен от закона. Мировият съд се сезира от страните по спора, т.е. и при него не важи правилото за служебното начало при започване на самото дело,, каквато характеристика съществува и при традиционните съдилища. Фактически този съд изпълнява същата роля на арбитър, т.е. трета, независима страна, далеч от спорещите страни. За него важат и останалите компоненти на съда изобщо: разкриването на обективната истина, безпристрастност и правилното и законосъобразно решаване на спора единствено на основата на фактическите обстоятелства

Особено качество на мировото правораздаване е задължението на мировия съдия да съдейства активно на страните за изясняване на релевантните по делото факти. Авторът правилно сочи, че това представлява известно отклонение от известното правило за състезателното начало, характерно за гражданското съдопроизводство. В известен смисъл мировото правораздаване има и донякъде служебен елемент, дотолкова доколкото съдът има задължението да насочи страните към посочването на правно значими факти и приобщаването им към доказателствения материал. Тоест служебното начало при този вид правораздаване се проявява едва във фазата на съдопроизводството- събирането на доказателствата и приобщаването им към делото, а не в началната фаза при започване на делото.

Като част от известния елемент на служебния почин, е и задължението на мировия съдия да напътства страните и да съдейства за набавянето на релевантните към спора доказателства. В този смисъл, според мен, авторът достига до правилния извод, че състезателното начало не би следвало да се фаворизира и да се възприема като гаранция за безпристрастност. Той е посочил, че догматизирането на състезателното начало не е и не може да бъде абсолютна гаранция за безпристрастност на съда. Напротив, според автора, състезателното начало дава спорни гаранции за безпристрастност на съда и създава рискове от постановяването на спорен съдебен акт. Това мнение, впрочем, аз също споделям и в тази връзка, ще отбележа, че даването на примат на състезателното начало не демократизира процеса, нито води до обективната истина, а напротив- понякога води до произнасянето на такъв съдебен акт, който

урежда по-силната в някаква степен страна по спора. Това е стар спор между юристите относно състезателното и служебното начало и едва ли скоро ще бъде решен.

В този смисъл, авторът твърде удачно, като поставя на разглеждане тази тема, в известен смисъл, слага началото и на една дискусия с важно значение за съдопроизводството и за правораздаването изобщо. Похвалното е и, че г-н Матеев е изразил ясно своето мнение, посочил е своите аргументи и е привел доводи в защита на своите аргументи. На мнение съм, че един учен винаги трябва да има мнение по съществените въпроси, а не да третира проблематиката сухо, прекалено безпристрастно и неутрално.

В заключение на тази първа глава, авторът прави разлика между мировото правораздаване и медиацията като способ за уреждане на споровете. При мировото правораздаване наличието или липсата на относими към делото доказателства, водят към търсенето на компромисно решение. В това отношение, според автора, медиаторът е безпомощен, както го е квалифицирал дисертантът, защото медиаторът нито има компетентността, нито възможността да извършване събирането и преценката на доказателствата.

Във втора, трета и четвърта глава авторът прави исторически преглед на развитието на института на мировото правораздаване в Англия Франция и Русия. Този преглед има своя смисъл главно, за да проследи общите белези на този вид правораздаване, както и да направи съответните разлики с българското мирово правораздаване. Когато разглежда тази тема специално в Русия, авторът прави някои обобщения, които са валидни изобщо за този вид съдопроизводство. Например в Русия е надделяло мнението, че мировите съдилища се създават, за да разглеждат малоценни иски или спорове между небогати хора. Целта на това правораздаване е да се осигури на народа бърз, евтин, близък и най-важното справедлив процес, т.е. справедливо решаване на спора. Това означава, че хората неизменно са започвали да вярват на този съд, което безспорно има значение за социалния и правния ред.

В пета глава дисертантът разглежда мировото правораздаване в България. То е възникнало през 1880г. и трае до 1934г., когато мировите съдилища се заместват от околийски съдилища. Началото на мировото правораздаване в България се свързва със Закона за устройство на съдилищата от 1880г., което значи, че това правораздаване има своето нормативно и официално-законово обяснение и съответно официална тежест.

Статутът на българския мирови съдия е идентичен на статута на председателите и членовете на окръжните съдилища, както по отношение на изискванията за заемане на длъжност, така и по техния социален статус- отпуски, работно време, дисциплинарна отговорност и т.н. Авторът прави извода, че българският мирови съдия по същество е професионален магистрат, назначаван от държавния глава, което го прави зависим само и единствено от министъра.

Авторът е открил, при изследване на своите източници, известна политическа намеса в работата на мировия съдия, което е характерно за българската политическа и правна действителност. В този смисъл, авторът достига до извода, който е валиден не само до онова време, че за българския политик е важно съдебната система да е съставена не толкова от професионалисти, колкото от политически доверени, т.е. послушни лица, които евентуално ще му помогнат, ако се наложи. Една печална реалност, която е валидна и за наши дни. Този момент е уловен сполучливо от дисертанта.

Дисертантът отива по-далеч, като прави заключението, че мировите съдилища биха били полезни дори и днес, като изтъква аргументи за това. Предимствата авторът ги намира в това, че този вид правораздаване е бързо, близко до населението, ефективно и е близко до

традициите на българина, предвид устройството и традициите на българския бит. Авторът задава следния въпрос, който има своята логика , а именно : Нима има нещо странно в това, ако един професор по право, който е бил практикуващ юрист или член на Конституционния съд, да разглежда спорове в селото, където се намира неговата вила ?

Очевидно мировото правораздаване е близо до бита, морала и традициите на българина и същевременно по нищо не отстъп ва от общоприетите принципи на обективната истина, справедливостта и равенството между страните.

Същевременно авторът разкрива слабостите, които съпътстват въвеждането на този правен институт у нас веднага след Освобождението. Тези слабости са свързани най-вече с ниската правна култура на населението, недостатъчното финансиране, което налага да се разкрият твърде ограничени, малко места за мирови съдии. Моделът, възприет у нас, според автора, поражда възможност за повече формализъм, отколкото за това, което наричаме собствено съдийско убеждение. Като пример затова дисертантът сочи контролът на окръжните съдилища върху съдебните актове на мировите съдилища. По този начин мировият съдия се старее да налага повече процедури, да следи за тяхното стриктно спазване, което означава отдаване на примат на формализма пред бързината и ефективността на съдопроизводството. Но тези слабости са неизбежни предвид полагането на основите на младата българска държава.

Впрочем, тези слабости -формализъм, догматизъм, мудност, бюрократичност се наблюдават и в днешното , уж съвременно правораздаване.

Като цяло се е получил един много добър труд, който показва високата правна и обща култура на дисертанта Михаил Матеев. Най-важните приноси моменти се състоят в следното:

1. Трудът представлява новост за нашата правна литература, поради това, че досега тази тема не е била анализирана . Той е новост и от гледна точка на историзма и на теоретичността на дисертацията.
2. Трудът успешно съчетава двата подхода, двата метода- историческия и правно-теоретичния. Затова е и подходящо заглавието- „теоретични и исторически аспекти.“ В този смисъл, можем да твърдим, че трудът е едно успешно съчетание между форма и съдържание.
3. Авторът много добре е анализирал същността на мировото правораздаване, един правен институт, който е сравнително слабо познат сред нашата правна и изобщо научна общественост, да не говорим за обществеността изобщо. В този смисъл трудът има както своето познавателно, така и образователно значение.
4. Дисертацията би могла, с някои допълнения да се превърне в цялостна монография, от която нашата правна литература безспорно има нужда.
5. Авторът прави някои правилни заключения и теоретични изводи относно мировото правораздаване, като същевременно дава и препоръки за промяна на сегашното законодателство, което би могло, при известни обстоятелства, да заимства модела на мировото правораздаване.
6. Трудът е написан на добър правен език, има и своя исторически анализ, добре е боравено с историческия материал, който очевидно авторът отлично познава. Това особено се отнася до такава слабо позната област като историята и същността на мировото правораздаване в Англия Франция и Русия.
7. В дисертацията е направен анализ не само на мировото правораздаване като правно явление, но и на статута на мировия съдия- неговите функции, място в обществото, отношения с другите представители на държавната власт. Същевременно авторът е

подчертал особения характер на статута на мировия съдия, като е подчертал като черта на този статут близостта на мировия съдия да населението, както и необходимостта от бързо и достъпно правораздаване.

8. В тази връзка, авторът е открил както положителните страни, така и недостатъците на този вид правораздаване. Авторът е направил разграничение между мировото правораздаване и днешната медиация. Това е удачно, тъй като мнозина биха си помислили, че медиацията е вид мирово правораздаване, което съвсем не е така.

Същевременно, бил отбелязал някои слабости, които биха могли да се тълкуват повече като препоръки за бъдещата творческа дейност на г-н Матеев:

1. Според мен, е следвало дисертантът да даде ясна, правно-теоретично дефиниция на понятието правораздаване изобщо. А така също- да направи разликата между правораздаването и сходните правни понятия- правосъдие, правоприлагане и др.
2. Следвало е в труда се подчертае арбитражната роля, арбитражната функция на мировия съд, да се изясни понятието арбитър от гледна точка както на общата теория на правото, така и от гледна точка на процесуалните норми и на юриспруденцията.

Авторът е могъл да наблегне и на разглеждането на мировото правораздаване като част

от тогавашната юриспруденция и съответно да даде дефиниция и да анализира понятието юриспруденция. Но в този смисъл, бихме могли да разберем автора, защото все пак той е преподавател по дисциплината „История на българската държава и право“, а не по „Обща теория на правото“ или „Общо учение за държавата“.

Въпреки това, в труда е добре намерен баланса между теоретичната и историческата част, фактически те представляват едно неразривно единство, поне така са съчетани в труда. Това може да се отчете като научен успех за дисертанта, защото е трудно съчетанието на правото и историята и особено, когато се анализират такива слабо познати явления.

Дисертантът добре е работил с източниците, както монографии, така и преки такива, т.е. исторически и правни документи. Това говори за добра правна култура, а така също и за упорит и дълъг труд. Можем да твърдим със сигурност, че усилията са дали ясно изразен положителен резултат.

Михаил Матеев е роден през 1961г. в София, завършил е престижната Френска езикова гимназия в столицата и след това висшето си образование по „Право“ в Юридическия факултет на Софийския Университет „Св. Климент Охридски“. От 1991г. е преподавател по „История на българската държава и право“ в Юридическия факултет на Софийския Университет. Същевременно е чел курс от лекции и в Нов Български Университет, чел е и лекции по „Всеобща история на държавата и правото“. В Юридическия факултет на Софийския Университет „Св. Климент Охридски“ води семинарни занятия по „История на българската държава и право“ и към настоящия момент.

Към дисертационния труд, авторът е приложил и други публикации по темата. По въпроса за мировото правораздаване, той има общо 4 публикации. Също така има и една публикация по друга тема от областта на историята на българската държава и право, а така също има и издадени две учебни помагала.

Всичко това говори за трайния интерес на дисертанта към разработената тема, както и за дългогодишните му творчески усилия в тази област. Следователно, самата дисертация не е плод на случайно хрумване на дисертанта, а логическа и творческа последица от негов дългогодишен и упорит труд.

Също така авторът е написал и две статии пак посветени на мировото правораздаване, които са приети от редакционната колегия- реферирани са и предстои публикуването им- на електронното издание IUS ROMANUM ISSN 2367-7007. Този факт също е доказателство за дългогодишния и упорит труд на дисертанта върху разработваната тема. Явно, че той има траен интерес към темата, проявил е упоритост и научна последователност.

Безспорно е, че трудът на г-н Михаил Матеев Матеев със заглавие „Теоретични и исторически аспекти на мировото правораздаване. Българският и световните модели на мировия съд“ покрива изискванията на закона за развитие на академичния състав в Република България относно придобиването на образователната и научна степен „доктор“.

Поради това и предвид изложените с настоящата рецензия аргументи в подкрепа на това твърдение, препоръчвам на научното жури оа даде образователната и научна степен „доктор“ на Михаил Матеев Матеев в професионалното направление 3.6. Право (Теория на държавата и правото. Политически и правни учения).

16.04.19.
София

рецензент:
проф. д. ю. н. Димитър Радев

REVIEW

from Dimitar Radev Radev, Prof., PhD in Law science, lecturer on Theory of the state and law at the Law faculty of UNWE - Sofia

about the paper of Mihail Mateev Mateev „Theoretical and historical aspects of the justice-of-peace jurisdiction. The Bulgarian and world models of the justice-of-peace court“ – doctoral candidate on an independent training in the professional field 3.6. Law (Theory of the state and law. Political and law doctrines) for the award of the educational and scientific degree „PhD“

By order № 38-166/ 21.03.2019 of the Rector of Sofia University „St. Kliment Ohridski“ I was determined as a member of the scientific jury in relation to defense of doctoral candidature for award of the educational and scientific degree “PhD” of Mihail Mateev Mateev. By decision of the scientific jury I am determined to make a review about the paper „Theoretical and historical aspects of the justice of the peace jurisdiction. The Bulgarian and world models of the justice of the peace court“ by Mihail Mateev, submitted for discussion.

The submitted dissertation thesis has 352 pages and includes an introduction, five chapters, conclusion and bibliography. To the dissertation thesis are enclosed five appendices, which appear the documentary part of the paper.

In first chapter the doctoral candidate makes characteristics of the jurisdiction from a point of view of its main properties. Therefore, this chapter is called „The justice of the peace court and the justice of the peace jurisdiction. Essence and specific features“. On the first place the doctoral candidate indisputable stressed on the fact that the justice of the peace court is a body of judicial authority of the state regardless whether this judicial authority is separate from the other two authorities of the state.

In this context, the justice of the peace magistrate appears an official, who exercises governmental function, in this case this is a tribunal function with some peculiarities. Mr. Mateev has stated the place of the justice of the peace court in the hierarchy of the judicial bodies as he has outlined that this body stays on the lowest level of the judicial system. According to the author this

court is a local court, which has to be to a maximum extent accessible for the parties in dispute. Therefore this court is designated to be close to the arguing parties, to facilitate the settlement of their dispute and for this reason as a mark of the justice of the peace court is stressed on its local nature. That is why the venues of the justice of the peace courts are the smallest as territory.

On the next place the doctoral candidate emphasized the independent legal power, which this court exercises. The doctoral candidate has used the term „legal power“, but I think that the more appropriate term is jurisdiction power or tribunal power. The justice of the peace court is an independent from the other authorities and from the upper courts too, which do not have the power to interfere in its direct tribunal activity. This way is ensured the independence of this court and this is a guarantee for a fair, impartial and independent jurisdiction.

The distinguishing fact for this type of courts is that the magistrates in them are not removable. By this feature, they differ from the traditional courts and the traditional democratic jurisdiction. The author states that the justice of the peace magistrate has his legitimacy from the trust of its electorate. Therefore, his power is a type of authorization on behalf of the local population and it is spread on resolving disputes on the territory of the respective region, which falls within the jurisdiction of this justice of the peace court.

Another feature of the justice of the peace court, which the doctoral candidate states is the obligation of the court to follow the formal procedural order, determined by the law. The justice of the peace court is approached by the parties under the dispute, i.e. it is not bound by the rule for the ex-officio initiation upon starting the case, which is characteristics exist in the case of the traditional courts. In fact, this court plays the same role of arbiter, i.e. a third independent party, away from the arguing parties. In general, the other components of the court concern this court too: the disclosure of the objective truth, impartiality and the proper and lawful settlement of the dispute only based on the factual circumstances.

Specific feature of the justice of the peace jurisdiction is the obligation of the justice of the peace magistrate to cooperate actively to the parties for clarifying the relevant facts under the case. The author correctly states that this appears some diversion from the known rule about the competitive start, typical for the civil legal proceedings. To a certain extent, the justice of the peace jurisdiction has a particular ex-officio element, insofar as the court has the obligation to instruct the parties to state legally relevant facts and to incorporate these facts to the evidence. So, the ex-officio initiation in this case of jurisdiction appears yet in the stage of the legal proceedings – the collection of the evidence and their incorporation to the case, not in the initial stage in starting the case.

As part of the well-known element of the ex-officio appears also the obligation of the justice of the peace to give guidance to the parties and to cooperate for furnishing the relevant evidence for the dispute. In this context I think that the author has reached the correct conclusion that the competitive beginning should not be favored nor has it be thought as a guarantee for impartiality. He has stated that the dogmatization of the competitive beginning is not and cannot be an absolute guarantee for impartiality of the court. Just the opposite, according to the author, the competitive beginning provides disputable guarantees for impartiality of the court and makes risks resulting from the ruling of a disputable (court) deed. Actually I also share this opinion and in this relation I would like to note that giving priority of the competitive beginning does not make the proceedings democratic nor it leads to the objective truth, just the opposite – sometimes it leads to (ruling) such deed, which is in favor of the more powerful party under the dispute to a certain extent. This is an old dispute between the jurists regarding the competitive and ex-officio initiation and I doubt it will end soon.

In this context as putting for consideration this topic, the author has appropriately launched a discussion, which is important for the legal proceedings and the jurisdiction as a whole. It is praiseworthy that Mr. Mateev has clearly stated his opinion, he has specified his arguments and has made conclusions in support of his arguments. I think that a scholar has to always have an opinion on the important issues, not to treat the problems in an extremely impartial and neutral way.

In the conclusion of this first chapter, the author makes a difference between the justice of the peace jurisdiction and the mediation as means for settlement of the disputes. At the justice of the peace jurisdiction the presence or lack of the relevant evidence lead to the search of a compromise solution. In relation to the above-mentioned the mediator is helpless according to the author, because the mediator neither have the competence nor the opportunity to collect and judge the evidence.

In second, third and fourth chapter the author makes a historical review of the development of the institute of the justice of the peace jurisdiction in England, France and Russia. This review intends mostly to study the common marks of this type of jurisdiction as well as to make the respective differences with the Bulgarian justice of the peace jurisdiction. While examining this topic specifically in Russia, the author makes some summaries, which are generally valid for this type of legal proceedings. For example, in Russia prevails the opinion that the justice of the peace courts are established in order to consider minor claims or claims between not rich people. The purpose of this jurisdiction is the population to receive a quick, cheap, close and which is the most important- a fair litigation, i.e. a fair dispute settlement. This means that the people have constantly started to trust this court, which is definitely important for the social and legal order.

In fifth chapter, the doctoral candidate examines the justice of the peace jurisdiction in Bulgaria. It was established in 1880 and lasted till 1934, when the justice of the peace courts were replaced by district courts. The beginning of the justice of the peace jurisdiction in Bulgaria is connected with the Law on the organization of the courts from 1880, which means that this jurisdiction has its normative and officially-lawful explanation and respectively an official burden

The status of the Bulgarian justice of the peace magistrate is identical to the status of the court presidents and members of the regional courts regarding the requirements for holding posts as well as regarding their social status- leaves, working time, disciplinary liability etc. The author makes the conclusion that the Bulgarian justice of the peace magistrate is actually a professional magistrate, designated by the head of state, which makes it dependent only from the minister.

The author has found in studying his sources a particular political interference in the work of the justice of the peace magistrate, which is typical for the Bulgarian political and legal reality. In this context the author reached the conclusion, which is valid not only for that time, that for the Bulgarian politician is important the judicial system to consist not of professionals, but more of politically trusted, i.e. obedient persons, who possibly shall help him (the politician), if necessary. This is a sad reality, which is valid nowadays too. This moment has been successfully captured by the doctoral candidate.

The doctoral candidate went even further as making the conclusion that the justice of the peace courts would be of benefit even today, as expressing arguments about this. The author finds the advantages in the fact that this type of jurisdiction is quick, close to the population, it is effective and stays close to the traditions of the Bulgarian citizen as considering the organization and traditions of the Bulgarian way of life. The author asked the following question, which has its logic, namely: so is there anything strange if a professor in law, who has been a practicing lawyer or a member of the Constitutional court, examines disputes in the village, where is located his summer house?

Obviously the justice of the peace jurisdiction is close to the way of life, morality and traditions of the Bulgarians and at the same time it meets the generally accepted principles of the objective truth, justice and equality between the parties.

At the same time, the author reveals the weak points, which accompany the introduction of this legal institute in Bulgaria right after the Liberation. These weak points are related mostly to the low legal culture of the population, the insufficient financing, resulting in the establishment of a really limited number of places for justice of the peace magistrates. According to the author, the model established in our country, caused more formalism than what we call magistrate's own conviction. As an example about this the doctoral candidate states the control of the regional courts on the deeds of the justice of the peace courts. By this, the justice of the peace magistrate tries to impose more procedures, to watch for their strict observance, which means that the formalism prevails over the quickness and effectiveness of the legal proceedings. But these weak points are inevitable as considering that (at that time) were established the foundations of the young Bulgarian state.

Actually these weak points -formalism, dogmatism, inactivity, bureaucracy, can be seen also in the current as is to say modern jurisdiction.

Generally the paper is very good, it shows the high legal and general culture of the doctoral candidate Mihail Mateev. The most important contribution moments are as follows:

1. The paper is a novelty in our legal literature for the fact that until now this topic has not been analyzed. The paper appears novel also as far as the historicism and theoretic part of the dissertation are concerned.
2. The paper successfully combines the two approaches, the two methods- historical and legal-theoretical. That's why the title is appropriate - „Theoretical and historical aspects“. In this context we can claim that the paper is a successful combination between form and contents.
3. The author has very well analyzed the essence of the justice of the peace jurisdiction, a legal institute, which is relatively poorly known amongst our legal and general scientific public and definitely not known to the general public. Considering his fact, the paper is of cognitive and educational importance.
4. With some supplements the dissertation could become a complete monograph, indisputable necessary for our legal literature.
5. The author makes some correct conclusions and theoretical findings with regard to the justice of the peace jurisdiction, as at the same time he gives recommendations for change in the current legislation, which in certain circumstances take the model of the justice of the peace jurisdiction.
6. The paper is written on a good legal language, it has also its historical analysis, the historical material, which is obviously well known to the author, is treated in a good way. This concerns particularly such poorly known field as the history and essence of the justice of the peace jurisdiction in England, France and Russia.
7. In the dissertation is made analysis not only of the justice of the peace jurisdiction as legal phenomenon, but also of the status of the justice of the peace magistrate- its functions, place in the society, relations with the other representatives of the state authority. At the same time, the author has emphasized the particular nature of the status of the justice of the peace magistrate as outlining as a feature of this status the closeness of the justice of the peace magistrate to the population as well as the need of a quick and accessible jurisdiction.
8. In this context the author has stressed on the strong points and the weak points of this type of jurisdiction. The author has made a distinction between the justice of the peace jurisdiction

and the current mediation. This is proper, because many people would think that the mediation is a type of justice of the peace jurisdiction, which is definitely not true.

Meanwhile I would like to outline some weak points, which could rather be recommendations for the future creative activity of Mr. Mateev:

1. I think that the doctoral candidate should have given a general clear legal-theoretical definition jurisdiction as well as to make the difference between the jurisdiction and the similar legal terms – justice, law enforcement etc.
2. The paper should have stressed on the arbitration role, the arbitration function of the justice of the peace court, it should have been clarified the term arbiter from a point of view of the general law theory and from a point of view of the procedural norms and the jurisprudence.

The author could stress on the examination of the justice of the peace jurisdiction as a part of the former jurisprudence and respectively to give a definition and to analyze the term jurisprudence. But in this context we could understand the author, because actually he is a lecturer on the discipline „History of the Bulgarian state and law“, not a lecturer on „general law theory“ or „General doctrine about the state“.

Despite the above-stated, the paper has a good balance between the theoretical and historical part, in fact, they appear integral unities, as considering the way they were combined in the paper. This is a scientific success for the doctoral candidate, because the combination between the law and history is hard particularly when such poorly known phenomena are analyzed.

The doctoral candidate has worked well with the sources -monographs and direct sources, i.e historical and legal documents. This means a good legal culture as well as a hard and long-lasting labor. We can definitely state that the efforts have provided a strong positive result.

Mihail Mateev was born in 1961 in Sofia, he has finished the prestigious French language school in the capital and after that he graduated „Law“ at the Law faculty of Sofia University „St. Kliment Ohridski“. Since 1991 he has been a lecturer on „History of the Bulgarian state and law“ in the Law faculty of Sofia University. Meanwhile he has been a lecturer on a course of lectures at New Bulgarian university, he had lectures on „General history of the state and law“. At the Law faculty of Sofia University „St. Kliment Ohridski“ he is having seminar classes on „History of the Bulgarian state and law“ even now.

To the dissertation thesis the author has added other publications on the topic. Four publications concern the issue about the justice of the peace jurisdiction. There is also one publication on another topic in the field of the history of the Bulgarian state and law and there have been published two training aids too.

All this proofs the long-lasting interest of the doctoral candidate in the developed topic, as well as his constructive efforts in this field for many years. Therefore the dissertation itself is not a result of a random idea of the doctoral candidate, but a logical and creative result of his long-lasting labor during the years.

Furthermore, the author has also written two articles devoted to the justice of the peace jurisdiction, which are approved by the editorial staff- references have been made and they shall be published in the electronic magazine IUS ROMANUM ISSN 2367-7007. This fact also appears evidence about the long-term and hard work of the doctoral candidate on the

developed topic. It is obvious that he has a lasting interest on the topic, he has been hard and steady in his work.

It is out of doubt that the paper of Mr. Mihail Mateev Mateev named „Theoretical and historical aspects of the justice of the peace jurisdiction The Bulgarian and world models of the justice of the peace court“ meets the requirements of the Law on development of the academic staff in Republic of Bulgaria with regard to obtaining of the educational and scientific degree „PhD“.

As considering the above and the arguments, stated by the present review in support of this opinion, I recommend to the scientific jury to award the educational and scientific degree „PhD“ to Mihail Mateev Mateev in the professional field 3.6. Law (Theory of the state and law. Political and law doctrines).

16.04.19.
Sofia

Reviewer:
Dimitar Radev, Prof., PhD in law science